

BĘBEL (14) *sb m*

bębel (13), **bąbol** (1); bębel : bąbol *Calep* (1 : 1).

e jasne; tekst nie oznacza ó.

sg N bębel (5). \diamond *A bębel* (1). \diamond *pl N bębele* (3), *bąbole* (1). \diamond *G bębel(o)w* (1). \diamond *A bębele* (3).

Sł stp. s.v. pępel, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. *Bąbel, bańka, pęcherzyk na wodzie; bulla Mącz, Calep, Cn; mastus Calep* (4) : *Bullo, bullas facio, Bębele czynię yáko sie kiedy wody zrużáya. Mącz* 28a, 28a; *Bulla – Bambole na wodze. Calep* 142a, 642a.

2. *lek. Pęcherz na skórze; nabrzmienie, guz; clavus Mącz* (7) : *Też proch śtich robakow s ciałem zmieszany [...] prziloż na mieścze gdzie chczelz íprifzczyc á vczyni sie bębel FalZioł I 70b; drzeń thego ziela [...] ieft moci przenikajúczy [...] yteż bębele cziniący* *FalZioł I 111c, I 70b, 116a [2 r.], V 109.*

Szereg: »bębel, pęcherz albo bolączka«: Clavus etiam est genus tuberculi, Bębel Pecherz álbo bolączká. Mącz 56d.

3. *lek. Hemoroidy (tylko w pl)* (2) : *Theż kto ma bębele w śtolczu prawie na kończo ch ielita [...] naprzeciwo temu/ Vwarz ízańthę z włoŃkchim koprem w winie przyczyniwŃzy floney wody/ á pothym vwarziwŃzy maŃz śiedziec nad tim gołym zadkiem/ ábowiem boleŃc odchodzi Ńtych bębelow FalZioł I 84d.*

4. *lek. Przepuklina mosznowa (hernia scrotalis); ramex Calep* (1) : *Ramex, genus herniae [...] quum ex abscessu aliquo circa scrotum materia induruit – Bębel. Calep* 893b.

Synonimy: 1. bańka, buła; 2. bolączka, napuch, pęcherz; 4. ocieczenie, wypuklina.

KN